

Deddf Tai (Cymru) 2014

2014 dccc 7

RHAN 1

RHEOLEIDDIO TAI RHENT PREIFAT

Gorfodi

32 Gorchmynion ad-dalu rhent

- (1) Caiff tribiwnlys eiddo preswyl, yn unol â'r adran hon ac adran 33, wneud gorchmyn ("gorchmyn ad-dalu rhent") mewn perthynas ag annedd ar gais a wnaed iddo gan—
  - (a) yr awdurdod trwyddedu ar gyfer yr ardal y mae'r annedd wedi ei lleoli ynddi,
  - (b) yr awdurdod tai lleol ar gyfer yr ardal y mae'r annedd wedi ei lleoli ynddi, neu
  - (c) tenant yr annedd.
- (2) Ond ni chaiff awdurdod tai lleol wneud cais o dan is-adran (1) heb gydsyniad yr awdurdod trwyddedu a grybwyllir ym mharagraff (a) o'r is-adran honno (oni bai mai'r awdurdod tai lleol yw'r awdurdod trwyddedu); a chaiff cydsyniad at y diben hwnnw gael ei roi yn gyffredinol neu mewn cysylltiad â chais penodol.
- (3) "Gorchmyn ad-dalu rhent" yw gorchmyn a wneir mewn perthynas ag annedd sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r person priodol (gweler is-adran (9)) dalu'r cyfryw swm i'r ymgeisydd mewn cysylltiad â'r dyfarniad neu'r dyfarniadau perthnasol o gredyd cynhwysol neu'r budd-dal tai a dalwyd fel a grybwyllir yn is-adran (5), neu (yn ôl y digwydd) y taliadau cyfnodol a dalwyd fel a grybwyllir yn is-adran (7)(b), fel a bennir yn y gorchmyn.
- (4) Caiff y tribiwnlys wneud gorchmyn ad-dalu rhent dim ond os yw wedi ei fodloni—
  - (a) pan yr ymgeisydd yw'r awdurdod trwyddedu neu pan fo'r ymgeisydd yn awdurdod tai lleol (yn ôl y digwydd), o'r materion a grybwyllir yn is-adran (5);
  - (b) pan fo'r ymgeisydd yn denant, o'r materion a grybwyllir yn is-adran (7).
- (5) Rhaid bod y tribiwnlys wedi ei fodloni—

- (a) bod trosedd o dan adran 7(5) neu 13(3) wedi ei chyflawni mewn perthynas â'r annedd ar unrhyw adeg o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dod i ben ar ddyddiad yr hysbysiad o achos arfaethedig sy'n ofynnol gan is-adran (6) (pa un a oes person wedi ei gyhuddo neu ei gollfarnu o'r drosedd ai peidio);
  - (b) bod—
    - (i) un neu ragor o ddyfarniadau perthnasol o gredyd cynhwysol wedi eu talu (i unrhyw berson), neu
    - (ii) budd-dal tai wedi ei dalu (i unrhyw berson) mewn cysylltiad â thaliadau cyfnodol sy'n daladwy mewn cysylltiad â thenantiaeth ddomestig yr annedd,
 yn ystod unrhyw gyfnod y mae'n ymddangos i'r tribiwnlys bod y cyfryw drosedd wedi cael ei chyflawni ynddo, ac
  - (c) y cydymffurfwyd â gofynion is-adran (6) mewn perthynas â'r cais.
- (6) Dyma'r gofynion hynny—
- (a) rhaid bod yr awdurdod sy'n ceisio am orchymyn fod wedi rhoi hysbysiad (“hysbysiad o achos arfaethedig”) i'r person priodol—
    - (i) sy'n hysbysu'r person bod yr awdurdod yn bwriadu gwneud cais am orchymyn ad-dalu rhent,
    - (ii) sy'n nodi'r rhesymau pam y mae'n bwriadu gwneud hynny,
    - (iii) sy'n nodi'r swm y bydd yn ceisio ei adfer o dan yr is-adran honno a sut cyfrifwyd y swm hwnnw, a
    - (iv) sy'n gwahodd y person i gyflwyno sylwadau i'r awdurdod o fewn cyfnod o ddim llai na 28 o ddiwrnodau a bennir yn yr hysbysiad;
  - (b) rhaid bod y cyfnod hwnnw wedi dod i ben, ac
  - (c) rhaid bod yr awdurdod wedi ystyried unrhyw sylwadau a gyflwynwyd iddo gan y person priodol o fewn y cyfnod hwnnw.
- (7) Rhaid bod y tribiwnlys wedi ei fodloni—
- (a) bod person wedi ei gollfarnu o drosedd o dan adran 7(5) neu 13(3) mewn perthynas â'r annedd, neu fod gorchymyn ad-dalu rhent wedi ei gwneud yn ofynnol i berson wneud taliad mewn cysylltiad â'r canlynol—
    - (i) un neu ragor o ddyfarniadau perthnasol o gredyd cynhwysol, neu
    - (ii) budd-dal tai a delir mewn cysylltiad â thenantiaeth yr annedd;
  - (b) bod y tenant wedi talu i'r person priodol (pa un ai'n uniongyrchol neu fel arall) daliadau cyfnodol mewn cysylltiad â thenantiaeth yr annedd yn ystod unrhyw gyfnod y mae'n ymddangos i'r tribiwnlys bod trosedd o'r fath wedi bod yn cael ei chyflawni mewn perthynas â'r annedd, ac
  - (c) y gwnaed y cais o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau—
    - (i) gyda dyddiad y gollfarn neu'r gorchymyn, neu
    - (ii) os yw gorchymyn o'r fath yn dilyn collfarn o'r fath (neu i'r gwrthwyneb), gyda dyddiad yr un sy'n digwydd hwyraf.
- (8) Yn yr adran hon—
- (a) nid yw cyfeiriadau at drosedd o dan adran 7(5) yn cynnwys trosedd a gyflawnwyd o ganlyniad i dorri is-adran (3) o'r adran honno, a
  - (b) nid yw cyfeiriadau at drosedd a gyflawnwyd o dan adran 13(3) yn cynnwys trosedd a gyflawnwyd o ganlyniad i dorri is-adran (1) o'r adran honno.
- (9) Yn yr adran hon—

ystyr “budd-dal tai” (“*housing benefit*”) yw budd-dal tai a ddarperir yn rhinwedd cynllun o dan adran 123 o Ddeddf Cyfraniadau a Budd-daliadau Nawdd Cymdeithasol 1992;

ystyr “dyfarniad perthnasol o greddy cynhwysol” (“*relevant award of universal credit*”) yw dyfarniad o greddy cynhwysol yr oedd ei gyfrifiad yn cynnwys swm o dan adran 11 o Ddeddf Diwygio Lles 2012, a gyfrifwyd yn unol ag Atodlen 4 i Reoliadau Credyd Cynhwysol 2013 (yr elfen costau tai i rentwyr) (OS 2013/376) neu unrhyw ddarpariaeth gyfatebol sy’n disodli’r Atodlen honno, mewn cysylltiad â thaliadau cyfnodol mewn perthynas â thenantiaeth ddomestig yr annedd;

ystyr “person priodol” (“*appropriate person*”), mewn perthynas ag unrhyw daliad o greddy cynhwysol neu fudd-dal tai neu daliad cyfnodol mewn cysylltiad â thenantiaeth ddomestig annedd, yw’r person oedd â hawl i gael, ar ran y person hwnnw ei hun, daliadau cyfnodol mewn cysylltiad â’r denantiaeth ar yr adeg y gwnaethpwyd y taliadau;

ystyr “tenant” (“*tenant*”), mewn perthynas ag unrhyw daliad cyfnodol, yw person a oedd yn denant ar adeg y taliad (ac mae i “tenantiaeth” ystyr gyfatebol).

(10) At ddibenion yr adran hon, mae swm—

- (a) nad yw’n cael ei dalu gan denant yn wirioneddol ond sy’n cael ei ddefnyddio i ryddhau atebolrwydd y tenant yn llawn neu’n rhannol mewn cysylltiad â thaliad cyfnodol (er enghraifft, drwy wrthbwysu’r swm yn erbyn unrhyw atebolrwydd o’r fath), a
- (b) nad yw’n swm o greddy cynhwysol neu fudd-dal tai,

i’w ystyried fel swm a delir gan y tenant mewn cysylltiad â’r taliad cyfnodol hwnnw.